

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلمی
(۲۲۵) ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷۰۰ غروشدور .
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندنه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیر احاده اولغاز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

تذکره

۱۳۳۰

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد جاکف

آدونه سن تبدیلتده ایریجه
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونمسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانسیزجه یازلمسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان نهیه
داثر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

واری؟ شیمدیکی مسلمانلر آیات قرآنیہ بی دیکله بورکن یوزجویریورلر . حال بوکه بوآیاتک معناسنی آکلاسهلر ایچنده قیوراندقلری فلاکتلردن ناصل قورتولاجقلرینی آکلارلردی . مسلمانلرک ایچنده برده اوله لری وارکه آیات قرآنیہ بی تلاوت ایدرلر ؛ فقط آیات کریمه نیک مهابتندن متأر اولارق معنالینی تأمل ایده میورلر . بالخاصه علمانک ، باب اجتهاد مسدوددره ، دیه لری خلقی قرآنی تأملدن اوزاقلاشدیریورلر . بوصف مسلمانلر برطاقم خرافات و مفتریات ایله طولو اولان کتابلره مراجعت ایدرک قافالرینی اونلرله طولدیریورلر و اونلری هرخصوصده رهبر عد ایدیورلر . بونلر کنسدیلرینی کتاب الہی او قومغه و آ کلامغه دعوت ایدنلری کفر ایله اتہام ایدرلر . مسلمانلرک کتاب الہی اہمال ایتمه لری یوزندن آیات قرآنیہ حل اولونماز معمالر ، آ کلاشیلماز سرلر حاله کیردی . دین اسلام مشرکله ضلالتدیده لر آره سنده غریب اولارق ظهور ایتدی . بوکونده مسلمانلق ، کندی اوزدیارنده غریبدر . او قدرکه مسلمانلره برآیت او قوسه کز کیمی شک و شہیہ دوشر ، کیمی آیات کریمه بی آ کلامقندن استتکاف ایدر ، کیمی دماغنی طولدیران اوہام و خرافاتہ کوره بر معنا ویرر . بو صورتله عقائد صحیحہ بی وطوغرو سوزلری قبوله محل قالمشدر .

الکلیغ جهت ، اسلامه اسناد اولونان افتزالرک هر کسک از برنده اولماسی ، بونلرک هر محله ، هر کویده ، هر شہرده آغزندن آغز ، طولاشماسیدر . و اسفاکه مسلمانلقی بوفلاکتلره دوچار ایدن ، مسلمانلری بوسفالتہ آتان ، بو اسرائیلیات و خرافاتدر . بونلر طبع و نشر ایدیلرک هر یرده او قوندقجه مسلمانلرک کسب صلاح ایتمسہ ، زوال و اضمحلالدن قورتولمالرینه امکان یوقدر . و لاحول و لا قوۃ الا باللہ العلی العظیم .

عبدالعزیز ہاریسہ

حقوق عائله قانونی لایحہ سی

ہکومتک تکلیفی ایلمہ عدلیہ و ملتی شرعیہ انجمنلرک تصدیق

[انجمنلرک تمذیل اولیان مادہلر عیناً قبول ایدیلشدر . عدلیہ انجمنلرک تمذیلاتی (ع) اشارتیلہ ، ملتی شرعیہ انجمنلرک تمذیلاتی (ش) حرفیلہ کوستریلشدر .]

مناکحات - مفارقات

کتاب اول : مناکحات مقننہ در

باب اول

فصل اول : نشاندرمی مقننہ در

مادہ ۱ — نشانلاقمقلہ ویا وعد ایله نکاح منعقد اولماز .

مادہ ۲ — سوزکسیلک کدنصکرہ طرفیندن بری نکاحدن امتناع

تکفیر ایتمشدر . چونکہ سحر برطاقم خصوصی ریاضتلی استلزام ایتدیکی کبی جنلره ، افلاک و کواکبه ، شریر و خبیث ، یا خود خیرلی بعض ارواحه مناجاتی اقضا ایدر . شہسز بونلرک ہیسی جناب حقندن غریبسہ عبادت و جناب حقہ شریک قوشمقدر . بو یوزدق ساحرلر کافر اولشلردر . بالآخرہ زمستله دایر تفصیلات ویرہ رک سحرک نہ اولدیغنی ، آثار موسویہ دہ ہاروت و ماروتہ دائر نہلر سویلہ نیلدیکنی موضوع بحث ایدہ چکیز . بالکیز شونی سویلہ مکله اکتفا ایدہ لمکہ بنی اسرائیلک جناب حقہ شریک قوشمق کبی کتاب الہدن یوز جویرمک و کتاب الہہ بدل ساحرلرلہ کاهنلرک سوزلرینه اینانعالری کبی طاعتلری خیلی زماندن بری مسلمانلرہ سرایت ایتمشدر . بو کبی احوال بنی اسرائیلک ہلاکنہ و استیلابہ اوغرامہ لرینه سبب اولدیغنی کبی مسلمانلرکدہ بریشانلقنہ واضمحلالنہ سبب اولاجقدر . مکرکہ مسلمانلر ایچنده بر جماعت ظهور ایدوب دین الہی بی وسنت سنیہ بی اکاذیب و اباطیل آغندن قورتارمغه حصر غیرت ایدہ .

بنی اسرائیل حضرت سلیمانک سحرلہ ، کھانتلہ ، توتسولر استعمالیلہ احراز حاکیت ایتدیکنہ ذاہب اولماسہ ییدیلر مستقل بردولت تأسیسی ایچون اختیار ایدیلہ سی لازم کلن طبیی یوللری تعقیب ایدر و موفق اولورلردی . حال بوکہ بونلر بر سور و ترہات و اباطیلہ کووہ ندیلر . مغرب اقصى مسلمانلری دہ بویلہ بر بولہ سلوک ایتمشدر و مملکتلرنده بولونان اولیانک دشمن استیلاسنہ مانع اولاجقنہ ذاہب اولشلر ، حق الجزیرہ قونفرانسہ اشتراک ایدن مرخصلر آره سنندہ تحدت ایدن اختلافلری بو اولیانک ہمتہ عطف ایتمشدری . حال بوکہ الجزیرہ قونفرانسہ اجتماع ایدرک مذاکراتی بیتیمش ، اختلاف ایدنلر اوزلاشمش و نہایت فرانسه او قوجہ مملکتہ قونمشدی . قونفرانسک ختامنی متعاقب فرانسه اردولر سوق ایدرک اورادہ نفوذنی تقویہ نہ چالیشمش ایدی . مغرب اقصى اہالیسی بوتون بو حادثاتہ رغماً اولیالرینک ہمتہ کووہ نیور و مطلقاً قرانسہ بی ازالہ ایدہ چکلرینہ ذاہب اولوبورلر . بوکون بیلہ بوزوالیلر اولیا ہمتک فرانسر عسکرلرینی مغربدن چیقاروب آتہ جقنہ قائلدرلر .

مسلمانلرک الاغریب حاللرندن بری حالا سحرلہ ، حالا توتسولرلہ مشغول اولمالری ، اوراد و اذکار او قومقلہ احراز ثروت ایدہ چکلرینی ، حزب البر و حزب البحر ایله جلعوتیہ بی او قومقلہ ہوادہ اوچہ جقلرینی ظنن ایتمہ لریدر . دہا غریبی مسلمانلر کتاب الہی آ کلامغه ، سنت سنیہ صحیحہ بہ اقتدایہ دعوت اولوندقلری زمان صانکہ بریدعتہ ویا بر ضلالتہ چاضریلیورلر مش کبی اورکیورلر .

قرآن ہر یردہ او قونیور . نقطہ عجباً دیکلہ یئرلر آره سنندہ قرآنک معنالینی آ کلامق ، ہدایت قرآنیہ دن نصیبہ داراولق ایستہ بن برکیمسہ

ماده ۸ - اونی یدی یاشنی آتام ایتمه مش اولان کیره بر شخص ایله تزوج ایتمک اوزره مراجعت ایتمکده حاکم کیفیتی و لیسنه تبلیغ ایدر و ولی اعتراض ایتمدیکی ویا اعتراضی وارد کورولمیدیکی حلاله ازدواجنه مساعده ایلر .

ماده ۹ - مجنون ایله مجنونه نك بر ضرورته مبنی اولمده نكاحلری جائز دکلدر . ضرورت بولدینی تقدیرده حاکمک اذنیله نكاحلری ولیری طرفدن عقد اولنور .

ماده ۱۰ - نكاحده ولی ، علی الترتیب بنفسه عصبه اولان کیمسه زدر .

[ع: ماده ۱۰ - نكاحده علی الترتیب بابا ، آنا ، بابا باباسی ، آنا باباسی ، بابا آناسی ، آنا آناسی ، تیزه ، خالا ، دایی ، عمجه و سائر عصباندر .

ش - وکالتک تکلیفی عیناً .]

ماده ۱۱ - ولایت اهلینده ولینک مکلف اولسی شرطدر . صبی ، مجنون ، متوهینک هیچ برکسه اوزرنده ولایتی یوقدر .

ماده ۱۲ - عیسویلرده یکریمی ایکی یاشنی آتام ایتمه مش اولان خطب ایله یکریمی یاشنی آتام ایتمه مش اولان مخطوبه نك نكاحنک انعقادنده ولینک رضاسی شرطدر .

باب ثانی

فصل اول : نظامی ممنوع اولاندر مقننه در

ماده ۱۳ - باشقهنسک منکوحه ویا مقننه سیله ازدواج ممنوعدر .
ماده ۱۴ - منکوحه ویا مقننه اوله رق درت زوجه سی بولنان کیمسه نك دیگر برقادین ایله ازدواجی ممنوعدر .

ماده ۱۵ - برکیمسه اوج طلاق ایله تطلیق ایلمدیکی قادینی بینونت قطعیه باقی اولدجه تزوج ایده منز .

ماده ۱۶ - نسباً ویا رضاعاً یکدیگرینه محرم اولان ایکی قادینی نكاحده جمع ایتمک ممنوعدر . ایکی قادینی یکدیگرینه محرم اولسی ایکیسندن هانکیسی ارکک فرض ایدیلمیسه دیگر یله تزوجی مؤبداً ممنوع اولقله معلوم اولور ؛ ایکی همشیره کی . اما یالکنز بری ارکک فرض ایلمدیکی حلاله دیگرینی تزوج ایتمی ممنوع اولوب امر بر عکس ایلمدیکی تقدیرده ممنوع اولمازسه ایکیسی نكاحده جمع ایدیله بیلیر . قیز ایله اوکی والده کی .
ماده ۱۷ - بزارکک ایله بینلرنده قرابت نسبیله بولنان ذی رحم محرم قادینلرک نكاحی مؤبداً ممنوعدر .

بو قادینلر درت صفدر . برنجیسی ارککک والده سی وجده لری ، ایکنجیسی قیز اولاد و احفادی ، اوچنجیسی علی الاطلاق قیز قرده شلری وقرده شلرینک قیز اولادی و احفادی ؛ دردنچیسو ، علی الاطلاق عملری و تیزه لریدر .

ویا وفات ایتمه خطبک مهره محسوباً ویرمش اولدینی شیلر موجود ایسه عیناً و تلف اولمش ایسه بدلاً استرداد اولنه بیلیر . اما هدیله اوله رق طرفینک یکدیگرینه ویردیکی شیلر حقنده هدیله احکامی جریان ایدر . [عدلیه انجمننک تعدیلاتی :

ماده ۲ - سوز کسیده کدن صکر طرفیندن بری نكاحدن امتناع ویا وفات ایتمه خطبک مهره محسوباً ویرمش اولدینی شیلر موجود ایسه عیناً و تلف اولمش ایسه بدلاً استرداد اولنه بیلیر . اما هدیله اوله رق طرفینک یکدیگرینه ویردیکی شیلر حقنده هدیله احکامی جریان ایدر . آنجق مهره محسوباً ویا هدیله اوله رق ویرمش اولما یوبده صرف نشان لاق مراسمندن اولق اوزره طرفیندن ویریلن شیلرک استرداد ایلمنده هر محکک صرف و طاقی حکم اتخاذا اولنور .

ش : عدلیه انجمننک تعدیلاتی ایله برابر قبول .]

ماده ۳ - ایکنجی ماده نك حکمی غیر مسلملره طاق تراخومه حقنده دخی جاریدر .

فصل ثانی : اهلیت نظام مقننه در

ماده ۴ - اهلیت نكاحی حائز اولق ایچون خطبک اونی سکیز و مخطوبه نك اونی یدی یاشنده اولملری شرطدر .

[ع: ماده ۴ - اهلیت نكاحی حائز اولق ایچون خطبک اونی سکیز و مخطوبه نك اونی یدی یاشلرینی اکل ایتمش اولملری شرطدر .

ش : عدلیه انجمننک تعدیلی وجهله قبول .]

ماده ۵ - اونی سکیز یاشنی آتام ایتمه مش اولان ارکک بالغ اولدینی بیان ایله مراجعت ایتمکده حالی متحمل ایسه حاکم ازدواجنه مساعده ایده بیلیر .

[ع: ماده ۵ - اونی سکیز یاشنی آتام ایتمه مش اولان مراهق بالغ اولدینی بیان ایله مراجعت ایتمکده احوالی متحمل و مساعده ایسه حاکم ازدواجنه مساعده ایده بیلیر .]

ماده ۶ - اونی یدی یاشنی آتام ایتمه مش اولان قیز بالغ اولدینی بیان ایله مراجعت ایتمکده حالی متحمل وولیننک اذنی منضم ایسه حاکم ازدواجنه مساعده ایده بیلیر .

[ع: ماده ۶ - اونی یدی یاشنی آتام ایتمه مش اولان مراهقه بالغ اولدینی بیان ایله مراجعت ایتمکده احوالی متحمل و مساعده وولیننک اذنی منضم ایسه حاکم ازدواجنه مساعده ایده بیلیر .]

ماده ۷ - اونی ایکی یاشنی آتام ایتمه مش اولان صغیر ایله طقوز یاشنی آتام ایتمه مش اولان صغیره هیچ برکیمسه طرفدن تزویج ایدیله منز .

[ع: ماده ۷ - اونی بش یاشنی آتام ایتمه مش اولان صغیر و صغیره ضرورت اولدجه هیچ برکیمسه طرفدن تزویج ایدیله منز .]

ماده ۲۹ — واقیزدن متولد قرابت مذاهب مختلفه عیسویہ احکامہ توفیقاً مانع ازدواجدر .

ماده ۳۰ — برکیمسه نحت نکاحده ایکی ودها زیاده قادین جمع ایدر من .

ماده ۳۱ — اوچ دفعه ازدواج ایدن برکیمسه نك دردنجی دفعه ازدواجی ممنوعدر .

ماده ۳۲ — رضاع موانع نکاحدن معذور دکلدر .

باب ناک

فصل اول : نظامک عقری مقننه

ماده ۳۳ — عقد نکاحک اجراسندن اول اعلان کیفیت اولنور .
[ع : ماده ۳۳ — عقد نکاحک اجراسندن اول هر محکک عادانته کوره صورمناسبه ایله اعلان کیفیت اولنور .

ش : طی ایدلدی .]

ماده ۳۴ — عقد نکاح اناسنده مکلف ایکی شاهدک حضوری نکاحک صحته شرطدر . خاطب ایله مخطوبه نك اصول و فروعی ده شاهد اتخاذا ایدیله بیلیر .

ماده ۳۵ — نکاح ، مجلس نکاحده طرفینک ویا وکیللرینک ایجاب و قبولله منعقد اولور .

ماده ۳۶ — نکاحده ایجاب و قبول ، تنکیح و تزویج کی صریح لفظلرله اولور .

ماده ۳۷ — انای عقدده خاطب و مخطوبه دن برینک اقامتکاهی بولونان قضا حاکمی ویا بونک اذنانمه مخصوص ایله مأذون قیلدینی نائب حاضر بولونوب عقدنامه بی تنظیم و تسجیل ایدر .

[ع : ماده ۳۷ — انای عقدده خاطب و مخطوبه دن برینک اقامتکاهی بولونان قضا حاکمی ویا بونک اذنانمه مخصوصه ایله مأذون قیلدینی ذات حاضر بولونوب عقد نامه بی تنظیم و تسجیل ایدر .

ش : ماده ۳۷ — عدلیه انجمننک تعدیلی وجهله قبول]

ماده ۳۸ — اوزرینه اولنمه مک و اولنیدیکی صورتده کندیسی ویا ایکنجی قادین بوش اولوق شرطیله برقادینی تزویج صحیح و شرط معتبردر .
[ش : ماده ۳۸ — امر طلاق یدنده اولوب دیلدیکی زمان کندینی

تطریق ایتمک شرطیله برقادینی تزویج صحیح و شرط معتبردر .]

ماده ۳۹ — اشبو فصل احکامی موسویلر حقننه دخی جاریدر .

فصل ثالث : عیسویلر مقننه نظامک عقریه دأرور .

ماده ۴۰ — عیسویلرک نکاحی آیین دینیلری دائره سندده مأمورین روحانیه طرفندن اجرا اولنور .

ماده ۴۱ — مأمورین روحانیه طرفینک هویتنی مشعر اوراق

ماده ۱۸ — برارکک ایله بینلرنده رضاعاً قرابت بولنان قادینلرک تزویجی ماده سابقهده ذی رحم محرم قادینلر کی مؤبداً ممنوعدر .

ماده ۱۹ — برارکک ایله بینلرنده مصاهره بولنان قادینلرک تزویجی مؤبداً ممنوعدر . بوقادینلر دوت صنفدر . برنجیسی ، کلینلردر که ارکک اولاد واحفادینک زوجه لیدر . ایکنجیسی قاین والده لردر که زوجه سنک آناسی وعلی الاطلاق جداتدر ، اوچنجیسی ، اوکی والده لردر که باباسنک وجدلرینک زوجه لیدر . دردنجیسی ، اوکی قیزلردر که زوجه سنک قیزلری وزوجه سنک اولاد واحفادینک قیزلیدر . لکن بو دردنجی صنفده ممنوعیت ایچون زوجه به تقرب لازمدر . نکاح فاسد اوزرینه تقرب ممنوعیت مصاهره حصوله کتیرر .

فصل ثانی : موسویلر مقننه نظامی ممنوع اولانلره مشأرور .

ماده ۲۰ — برکیمسه برحیات اولان زوجه مطلقه سنک همشیره سیله ازدواج ایدر من .

ماده ۲۱ — علی الاطلاق زوجندن آیرلش اولان برقادین شخص آخر ایله ازدواج ایدوب اولندن ده آیرلقدن سوکره زوج اولیله ازدواج ایدر من .

ماده ۲۲ — برکیمسه نك قرداشنک قیز اولاد واحفادیه ازدواجی ممنوع دکلدر .

ماده ۲۳ — اون طقوزنجی ماده ده دردنجی صنف اوله رق بیان اولنان محارمه مجرد عقد ایله ممنوعیت مصاهره ثابت اوله جنی کی تقرب وقوع بولسون بولماسون علی الاطلاق نکاح فاسد ایله دخی ممنوعیت مصاهره ثابت اولور .

ماده ۲۴ — زناسیبیله تفریق اولنان قادینی تکرار تزویج ممنوعدر .

ماده ۲۵ — اولادی اولدینی حالده وفات ایدن برادرک زوجه سی تزویج ممنوعدر .

ماده ۲۶ — رضاع موانع نکاحدن معذور دکلدر .

فصل ثالث : عیسویلر مقننه نظامی ممنوع اولانلره مشأرور .

ماده ۲۷ — براصلدن منشعب خط منکسر اوزره قرابت نسبییه و صهریه اھبابی بیننده ازدواج ممنوعدر . شوقدر که بو ممنوعیت یدنجی درجه بی تجاوز ایدر من . آنجق اسباب ضروریه موجود اولدینی حالده دردنجی درجه دن اعتباراً حاکدن مأذونیت استحصال ایدیله بیلیر . درجات مذ کوره قرابت نسبییه و صهریه ده خاطب و مخطوبه ایله اصل مشترکری بیننده بطلرک عددیله تعین ایدر و قرابت صهریه نك درجه سی تمیننده خاطب ایله مخطوبه شخص واحد اعتبار اولنور .

ماده ۲۸ — ممنوعیت مصاهره نکاحک زوالندن سوکره دخی کماکان باقیدر .

ماده ۵۰ — عدم کفایت سببیه حاکم نکاحی آنجق حاکم ظهورندن اقدم فسخ ایده بیلیر . ولینک دلالة ویا صراحة رضای حق فسخی اسقاط ایدر .
ماده ۵۱ — اشبو فصلک احکامی غیر مسلمار حقنده جاری دکلدرد .

باب رابع

فصل اول : نظامک فساد و بطورنی مقننه در .

ماده ۵۲ — حین عقدده طرفیندن بری شرائط اهلیتی حائز بولمازسه نکاح فاسد اولور .
[ش : ماده ۵۲ — مجنون ویا مجنوننه ، معتوه و معتوه کی غیر مافک نکاحی فاسددر .]
ماده ۵۳ — اون آننجی ماده موجبجه نکاحده جمعلری ممنوع ایکی قادیندن بری تحت نکاحده ایکن ایکنجیسنک نکاحی فاسددر .
ماده ۵۴ — نکاحلرک ممنوعیتی ۱۳ ، ۱۴ ، ۱۵ ، ۱۷ ، ۱۸ ، ۱۹ نجی ماده لرده بیان اولنان قادینلردن برینی نکاح ، فاسددر .
ماده ۵۵ — نکاح متعه و موقت فاسددر .
ماده ۵۶ — بلا شهود عقد اولنان نکاح فاسددر .
ماده ۵۷ — اگر اهلیه وقوعبولان نکاح فاسددر .
ماده ۵۸ — غیر مسلمک بر مسلمینی تزوجی باطلدر .

فصل ثانی : موسریرده متعلی نظامک فساد و بطورنی مقننه در .

ماده ۵۹ — ۱۳ ، ۱۴ ، ۱۶ ، ۱۷ ، ۱۹ ، ۲۰ ، ۲۱ ، ۲۲ ، ۲۳ ، ۲۴ ، ۲۵ نجی ماده لر موجبجه نکاحی ممنوع بر قادینی نکاح فاسددر .
ماده ۶۰ — باب اولک فصل نایسنده محرر مواد موجبجه طرفیندن بری شرائط اهلیتی حائز بولمازسه نکاح فاسد اولور .
ماده ۶۱ — حین عقدده طرفیندن برینک نفعنه اولهرق در میان ایدیلن شروط بعدالعقد تحقق ایتمزسه نکاح فاسد اولور .

فصل ثالث : عیسریرده متعلی نظامک فساد و بطورنی مقننه در .

ماده ۶۳ — (۱۷ ، ۲۷ ، ۲۸ ، ۲۹) نجی ماده لر اینلرنده درجات معینه اوزره قرابت و مناسبتده بولونانلرک ازدواجی باطلدر .
ماده ۶۴ — نکاح موجود اوزرینه عقد ایدیلن ایکنجی نکاح باطلدر .
ماده ۶۵ — اوچ دفعه تزج ایدوب آیرلقدن صکره دردننجی دفعه تزوج باطلدر .
ماده ۶۶ — مجنونک نکاحی فاسددر .
[ش : طی ایدلدی .]

ثبوتیه بی بعدالتدقیق تحقیقات لازمه ده بولنه جنی کی معابد قبولینه اعلاننامه لر تعلیق ویا صور سائره ایله کیفیت اعلان ایدر .
ماده ۴۲ — عقد نکاحه اعتراض وقوعنده مأمورین روحانیه کیفیت بالتدقیق اعتراض واقعی غیروارد کوردکلری حالده مأمور مخصوص حضوریه عقدی اجرا ایدر .

ماده ۴۳ — نکاحی اجرا ایده جک اولان مأمور روحانی کیفیت لااقل یکرمی درت ساعت اول محلی محکمه سنه اخباره مجبوردر . حاکم وقت معینده مجلس نکاحه بر مأمور مخصوص اعزام ایله اجرا ایدیلن نکاحی دفتر مخصوصه قید و تسجیل ایدر .

ماده ۴۴ — عقدک اجرا سندن امتناع ایدن رؤسای روحانیه حقنده طرفین محلی محکمه سنه مراجعت ایله امتناع واقعده اعتراض و نکاحک جراسنی طاب ایده بیلیر . اسباب امتناعی معین برورقه موجود اولدینی تقدیرده حاکم کیفیت بالتدقیق موانع قانونیه دن بری بولمازسه عقدی اجرا ایدر . بویله برورقه موجود دکله برآی طرفنده اسباب امتناعک بیلدرلسنی و عکسی تقدیرده نکاحک عقد ایدیله جکفی رؤسای روحانیه به تبلیغ ایدر .

فصل ثانی : کفایت مقننه در .

ماده ۴۵ — مال و حرفت کی خصوصانده ارککک قادینه کفو اولسی نکاحک لزومنده شرطدر . ماده کفایت زوجک مهر معجلی اعطایه و زوجنه نک نفقه سنی تدارک مقتدر اولسی در . حرفنده کفایت ، زوجک سلوک ابتدیی تجارت ویا خدمتک شرفجه زوج و لیلرینک تجارت ویا خدمتلیله متقارب اولسی در .
ماده ۴۶ — کفایت ابتداء عقدده آرائیر . بعدالعقد زائل اولسه نکاحه ضرر ویرمز .
ماده ۴۷ — بر کیره و لیسنی کتم ایله رضاسنی آلمسزین نفسی آخره تزویج ابتدیی صورتده نظر اولور ، اگر کفویته تزویج ایتمش ایسه عقد لازم اولور . ولوکه مهر مثلندن نقصان ایله اولسون . اما کفوی اولیان کیمسه به تزویج ایتمش ایسه ولی حاکمه مراجعتله نکاحی فسخ ایتدیره بیلیر .
ماده ۴۸ — ولی کیره بی رضاسیه عدم کفایتی ایکنسنکده بیلمدکلری بر ارککه تزویج ایتدکدن صوکره کفو اولدینگی تبین ایتمسه هیچ برینک اعتراضه صلاحیتی اولماز ، اما حین عقدده کفایت شرط قیلنمش ویا زوج کفو اولدینگی قبل التزویج اخبار ایتمش اولوبده مؤخرآ عدم کفایتی ثابت اولسه هربری حاکمه مراجعتله نکاحی فسخ ایتدیره بیلیر .
ماده ۴۹ — درجه لری مساوی و لیلردن برینک رضاسنی دیکر لرینک حق اعتراضی اسقاط ایدر . کذلک ولی اقرب غائب ایکن درجه بیعد اولان ولینک رضاسنی اونک حق اعتراضی اسقاط ایدر .

دعوی شرطدر . بوبایدہ حق دعوی منحصرآ زوجہیہ عائد اولوب سبب وفسادہ اطلاع تاریخندن اعتبارآ برسنہ مرورندہ ساقط اولور .
مادہ ۷۹ — آئینش دردنجی مادہ موجبہ باطل اولان نکاح سبب بطلانی بینمہرک عقد ایدلمش ایسہ اوندن متولد چوجوق مشروع عد ایدیلیر .

باب سادس

فصل اول : مهر مقننہ در

مادہ ۸۰ — مهر ، یامہر مسادرکہ طرفینک آز ویاجوق تسمیہ ایتدکری مالدر ویامہر مثلدرکہ زوجہنک باباسی طرفندن واولمدینی تقدیردہ بلدہسی اہالیسندن اقران وامثالی قادینلرک مہریدر .
مادہ ۸۱ — مہر مسانک تماماً ویاقسماً تعجیل وتأجیلی جائزدر .
مادہ ۸۲ — مہر مؤجلدہ برمدت تعیین ایدلمش ایسہ حلولندن اولمطالبہیہ زوجہنک حتی یوقدر . ولوکہ طلاق وقوع بولمش اولسون . اما زوجک وفایلہ اجل ساقط اولور . مدت تعیین ایدلمش ایسہ طلاق ویاجویندن برینک وفاتی وقوعہ قدر مؤجل عد اولنور .
مادہ ۸۳ — عقد صحیحہ مہر تسمیہ ایدلدیکی تقدیردہ احد طرفینک [*] وفاتی ویاجتماع صحیحدن صکرہ طلاق وقوعی ایلہ مہر مسمی تماماً لازم کلیر . اما اجتماع صحیحدن اول طلاق وقوع بولورسہ مہر مسانک نصفی وعدم کفایت دولایسیلہ ولیسنک زوجہنی تفریق ایتدیرمسی کبی برصورتلہ زوجہ طرفندن افتراق وقوع بولورسہ تمامی ساقط اولور .

[ش : [*] طرفیندن برینک .]

مادہ ۸۴ — عقد صحیحہ مہر تسمیہ ایدلدیکی ویایدیلویدہ اشبوتسمیہ فاسد اولدینی تقدیردہ احدطرفینک وفاتی ویاجتماع صحیحدن صکرہ طلاق وقوعی ایلہ مہر مثل لازم اولور . اما اجتماع صحیحدن اول وقوع بولورسہ متعہ مہر مثلك نصفی تجاوز ایتہمک اوزرہ عرف وعادتہ کورہ تعیین ایدیلیر .

مادہ ۸۵ — عقد فاسدہ [*] افتراق وقوعندہ اگر مہر تسمیہ ایدلمش ایسہ مہر مسمی ایلہ مہر مثلدن اقلی وتسمیہ ایدلمش ایسہ بالغا مابلغ مہر مثل لازم کلیر . اما تقریدن اول افتراق وقوع بولورسہ اصلا مہر لازم کلیر .

[ش : [*] تقریدن صکرہ .]

مادہ ۸۶ — تسمیہ مہردہ اختلاف اولنویدہ تسمیہ ثابت اولہ مادینی تقدیردہ مہر مثل لازم کلیر . شو قدرکہ تسمیہ بی ادعا ایدن طرف ، زوجہ ایسہ مہر اونک ادعا ایتدیکی مقداری تجاوز ایتمز . زوج ایسہ اونک ادعا ایتدیکی مقداردن دون اولماز .

مادہ ۸۷ — مہر مسانک مقدارندہ اختلاف اولویدہ زوج مہر اولمسی متعارف اولان برشی ادعا ایتدیکی حاندہ سوز [*] اونکدر .
[ش : [*] مع الین .]

مادہ ۶۷ — حین عقددہ طرفینک برندہ مانع تقرب امراض واحوالدن برشی موجود اولدینی صورتدہ فاسد اولور .

مادہ ۶۸ — حین عقددہ باب اولک فصل نایسنده محرر مواد موجبہ طرفیندن بری شرائط اہلیتی جائز بولنمازسہ نکاح فاسد اولور .

باب خامس

فصل اول : نظامک اہللمی پانسدہ در .

مادہ ۶۹ — نکاح صحیحاً انعقادیلہ برابر زوج اوزرینہ زوجہنک مہر ونفقہسی لازم کلیر وآرہ لرنده حق توارث ثابت اولور .
۷۰ — زوج کندی ایتدیکی محلدہ زوجہسی ایچون بالجملہ لوازمیلہ برمسکن شرعی تدارکنہ مجبوردر .

مادہ ۷۱ — زوجہ مہر معجلی استفاددن صکرہ زوجک مسکن شرعی اولان خانہسندہ اقامتہ وزوجی باشقہ مملکتہ کیتمک ایتدہ کدہ [*] برمانع بولنمدینی تقدیردہ برلکدہ عزیمتہ مجبوردر .
[ش : [*] مدت سفر بعید اولمدینی ویاباشقہ .]

مادہ ۷۲ — زوج خانہسندہ غیر میز ولد صغیرندن باشقہ اہل واقاربنی زوجہسنک رضاسی اولقسزین اسکان ایدمز . زوجہ دخی زوجی راضی اولمادقہ کندی اولاد واقاربنی برلکدہ اسکان ایلیہ مز .
مادہ ۷۳ — زوج زوجہسیلہ حسن معاشرتہ ، زوجہ دخی (امور مباحدہ) زوجہ اطاعتہ مجبوردر .

[ش : (کندی حق شرعیسنی اخلاص ایتہن امورده)]

مادہ ۷۴ — متعدد زوجہسی اولان کیمسہ اولنر بیتدہ اجرای عدالت ومساواتہ مجبوردر . [*]

[ش : [*] اشبو مجبوریتہ عدم رعایت وقوعندہ زوجہنک مراجعتی اوزرینہ ۱۳۰ نجی مادہ موجبہ معاملہ اولنور .]

مادہ ۷۵ — تقرب وقوع بولسون بولماسون علی الاطلاق نکاح باطل ایلہ هنوز تقرب وقوع بولمیان نکاح فاسد اصلا حکم افادہ ایتمز . بناء علیہ بینلرنده نفقہ ، مہر ، نسب ، عدت ، حرمت مصاہرہ وتوارث کبی نکاح صحیح احکامی ثابت اولماز .

مادہ ۷۶ — نکاح فاسدہ تقرب وقوع بولمش ایسہ اشبو تقرب اوزرینہ یالکمز مہر وعدت لازم ونسب وحرمت مصاہرہ ثابت اولور . فقط نفقہ وتوارث کبی احکام ثابت اولماز .

مادہ ۷۷ — علی الاطلاق نکاح باطل وفاسدہ طرفینک زوجیت اوزرہ بقالری ممنوعدر . مفارقت ایتدکری صورتدہ بالحا کہ بینلری تفریق اولنور .

فصل ثانی : عیسولرہ متعلق نظامک اہللمی متاوردہ

مادہ ۷۸ — نکاح فاسدی فسخ ایلہ طرفینی تفریقہ حکم ایچون

استدانه ایتش ایسه دائن دیلرسه زوجهدن ، دیلرسه زوجدن مطالبه ایدر .

[ش : *] معسر .

ماده ۹۸ — زوج فأنك باستقسی یدنده ویا ذمتنده مالی بولنور و مستودع ویا مدیون کندی یدنده ویا ذمتنده مال اولدیغنی وزوجیتی اقرار ایدر ویا انکاری حالنده خصوصیات مذکورہ فی زوجہ بالینه اثبات ایلرسه حاکم زوجک کندیسنه نفقه ترک ایتدیکنه والا آن ناشزه وعدتی کچمش مطلقه اولدیغنه دائر زوجہ فی تحلیف ایتدکن صکره او مالدن ویا نمتدن ویرلمک اوزره زوجہ یوم طلبدن اعتباراً نفقه تقدیر ایدر .

ماده ۱۰۰ — قضاء ویا رضاء تقدیر ایدیلن نفقه دن متراکم مقدار احد زوجینک [۱] وفاتی ایله ساقط اولماز . اما [۲] حاکم امریله استدانه ایدلمش اولمیان مقدار نشوز ایله ساقط اولور .

[ش : *] [۱] زوجیندن برینک . [۲] فقط .

ماده ۱۰۱ — زوجہ بر سبب مشروع اولقسزین زوجینک خانہ سنی ترک ایدوب کیدر ویا خانہ کندیسنک اولوبده باشقه بر خانہ یه نقلی طلب ایتزدن مقدم زوجتی دخولدن منع ایلرسه اشبو نشوزک دوامی مدتجه نفقه ساقط اولور .

محاربه حاربه داور

موسی ہارالد اندرینک بولشویکلمبره موجب توفیقی اولاده کتابندہ [۱]

(۱۳۳) باشقه لرینک لرینی ، ماللری الملق ، یاخود رقبہ لرینی تسخیر ایتک ایچون استیلا محاربه لری ، انسانک طبیعتلری مقتضاسندن اولقله برابر ، انسانیت و اسلامیت نظرندہ جائز دکلدور . آنجق هجوم و تجاوز قارشوسندن مدافعه محاربه لری ، اسارت بلیه لرندہ نجات محاربه لری — باشقه بر چاره بولونمادیغندن بالضروره — مشروع اولور . حرب دهشتلرینک ، حرب ضرر لرینک اسارت ذلت و ضرر لرندن هر حالده اھون اولسقی جهتیلہ . بناء علیہ ،

(۱۲۴) بو کونکی ایمریالیزم محاربه لرینہ روسیہ مسلمانلری اعتراض ایدر لر سده شرقک نجات و استقلال محاربه لرینی روسیہ مسلمانلری مشروع اعلان ایدر ، بلکه فرض عد ایدر .

(۱۲۵) شرق خلقنه ، اسلام ملت لرینہ استقلال حقوقلری تمامیلہ بالفعل تأمین قیلنمادیجه جهادک مشروعیتی و فرضیتی هیچ بر صورتلہ هیچ بروقت ساقط اولماز .

[۱] [۱۰۸ - ۱۲۲] نجی مادہ لر خلافتہ حائد اولدیجی جهتلہ درج ایدیلہ مشدر .

ماده ۸۸ — بر کیمسه مرض موتنده تزوج ایلدیکی صورتده مهر مسمی ، زوجہ نك مهر مثلہ مساوی ایسه اونی ترکه سندن اخذ ایدر . زیاده ایسه فضلہ سی حقندہ وصیت حکمی جریان ایدر .

ماده ۸۹ — مهر ، منکوحہ نك مالی اولوب آنکله جهاز یا منغہ جبر اولونماز .

ماده ۹۰ — بر قیزی تزوج ویا تسلیم ایچون ابون ویا اقرباسنک زوجدن آقچہ و اشیای سائرہ الملمری ممنوعدر .

ماده ۹۱ — اشبو فصل احکامی غیر مسلملر حقندہ جاری دکلدور .

فصل ثانی : نفقه حقندہ در

ماده ۹۲ — نفقه ، زوجینک معین برشی اوزرینہ تراضیسی ویا حاکمک قضاسی ایله لازم الادا اولور و بوسورتلہ تقدیر ایدیلن نفقه اسمارک تغیری ویا عسر و یسر اعتباریلہ احوال زوجینک [*] تبدیلی ویا قدر کفایتدن دون ویا افزون تقدیر ایدلمش اولدیغنک تحقیقی اوزرینہ تزید ویا تنقیص ایدیلہ بیلیر .

[ش : *] زوجک .

ماده ۹۳ — نفقه تمجیل ایله معجل اولور و زوجہ طرفندن بعدالاستیفا یدنده عیناً موجود ایکن وفات ویا طلاق وقوع بولسه استرداد اولنه ماز .

ماده ۹۴ — زوج حاضر زوجہ سنی انفاقدن امتناع ایدوب زوجہ نفقه طلب ایدر سہ حاکم یوم طلبندن اعتباراً طرفینک حالنه کوره نفقه تقدیر ایدر و تعیین ایدہ چکی مدتله ایچون پشین ویرلمسقی امر ایلر .

ماده ۹۵ — تقدیر و تمجیلدن [*] اول مرور ایدن مدتک نفقه سنی ساقط اولور .

[ش : *] طلبدن .

ماده ۹۶ — زوج ، زوجہ سنی انفاقدن طاجز قلوبده زوجہ نفقه طلب ایدر سہ حاکم زوج ذمتنده دین اولق اوزره یوم طلبندن اعتباراً نفقه تقدیر ایدر و زوج نامنه استدانه ایتسی ایچون زوجہ یه اذن ویرر .

ماده ۹۷ — زوج ، زوجہ سنی بلا نفقه ترک ایله اختفاء یاخود مدت سفر بعید ویا دها قریب بر محله کیده رک تغیب ایدر ویا مفقود اولور سہ حاکم زوجہ نك زوجیت حقندہ اقامه ایدہ چکی ینہ اوزرینہ زوجک نفقه ترک ایتدیکنه والا آن ناشزه وهدتی کچمش مطلقه اولدیغنه زوجہ فی تحلیف ایتدکن صکره یوم طلبندن اعتباراً نفقه تقدیر ایدر ولدی الحاجة زوج نامنه استدانه ایتسی ایچون زوجہ یه اذن ویرر .

ماده ۹۸ — معسر [*] اولان زوجہ نك مواد سابقه موجبنجه حاکم طرفندن استدانه یه مأذون قیلندی یزلرده ذات الزوج اولدیغنی تقدیر . نفقه سنی کیمه طائدا یسه عندالطلب اونک زوجہ یه اقراض ایتسی لازم کایر و بیلروده یا لکوز زوجہ حق رجوعی اولور . اما زوجہ اجنیدن